

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžp/11/2012
Identifikačné číslo spisu:	2010200283
Dátum vydania rozhodnutia:	19.03.2013
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:2010200283.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: G. V., E., zast. Mgr. Mariánom Hrbáňom, advokátom so sídlom Radvanská 21, Bratislava, proti žalovanému: Hlavný banský úrad, Kammerhofská 25, Banská Štiavnica, za účasti: ZEDA Bratislava, s.r.o., Štvrtok na Ostrove 437, IČO: 36 268 411, zast. JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, advokátom so sídlom Kutlíkova 17, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 417 - 886/2010 zo dňa 19. apríla 2010, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 23S/18/2010 - 152 zo dňa 26. januára 2012, v časti výroku týkajúcej sa náhrady trov konania, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 23S/18/2010 - 152 zo dňa 26. januára 2012 v napadnutej časti m e n í tak, že pribratému účastníkovi konania náhradu trov prvostupňového konania n e p r i z n á v a .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave napadnutým uznesením zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania rozhodnutia žalovaného označeného v záhlaví, ktorým potvrdil rozhodnutie Obvodného banského úradu v Bratislave č. 36-3329/2009/8 zo dňa 15.1.2010, ktorým rozhodol o tom, že žalobkyňa nie je účastníčkou konania vo veci povolenia zmeny č. 1.

Zároveň krajský súd uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania pribratej účastníčky vo výške 336,39 €.

Proti predmetnému uzneseniu podala v časti týkajúcej sa trov konania žalobkyňa v zákonnej lehote dňa 15.3.2012 odvolanie, v ktorom sa domáhala jeho zmeny tak, že odvolací súd náhradu trov pribratej účastníčke konania neprizná.

Uviedla, že napadnuté uznesenie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. K prípustnosti odvolania proti trovám konania poukázala na skoršiu judikatúru tunajšieho súdu, sp. zn. 5Sžp/22/2011 zo dňa 31.10.2011, sp. zn. 6Sž/3/2011 zo dňa 24.8.2011.

Poukázala, že návrhom zo dňa 11.6.2010 sa domáhala spojenia vecí s obdobným predmetom konania na

spoločné konanie, v snahe o hospodárnosť a efektívnosť, pričom krajský súd návrhu na spojenie vecí nevyhovel. Keďže ostatné žaloby (vedené na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 23S/17/2010, 23S/20/2010, 14S/30/2010, 14S/105/2010) boli na pojednávaniach dňa 1.12.2011 zamietnuté, žalobkyňa zvažila svoje vyhliadky na úspech a z dôvodu podobnosti vecí sa rozhodla zobrať žalobu späť a minimalizovať tak výdavky spojené so súdnym konaním.

Ďalej žalobkyňa uviedla, že v žalobe neoznačila spoločnosť ZEDA Bratislava, s.r.o. ako ďalšieho účastníka, jej vstup do konania nezapríčinila ani ho nemohla ovplyvniť, proti uzneseniu o pribratí tejto účastníčky do konania sa nemohla odvolať. Práva pribratej účastníčky nemohli byť priamo dotknuté ani v prípade dôvodnosti žaloby. Nešlo o prieskum správneho rozhodnutia (banského povolenia), z ktorého by priamo vznikali stavebníkovi práva súvisiace s banskou činnosťou, a preto by ani prípadné rozhodnutie súdu v prospech žalobkyne neviedlo bez ďalšieho k zmene právnej pozície pribratej účastníčky.

Žalobkyňa namietala aj neodôvodnenú výšku náhrady trov konania, pričom uviedla, že pribratá účastníčka do každého zo súvisiacich konaní doručila tri vyjadrenia, ktoré boli takmer identické. Skutočná námaha spojená s prípravou týchto podaní zrejme nezodpovedá námahe spojenej s prípravou úplne rôznych podaní. V právnom štáte je potrebné zohľadniť aj materiálny aspekt podaných vyjadrení a nepostupovať len formálne. Za nedôvodné považovala tiež priznanie náhrady trov konania za účasť na pojednávaní dňa 26.1.2012, nakoľko už pred týmto termínom bolo doručené súdu späťvzatie žaloby, a tak účasť právneho zástupcu pribratej účastníčky bola vynútená iným pojednávaním v podobnej veci (vedenej pod sp. zn. 23S/19/2010) a rovnako krajský súd mohol zvoliť procesný postup bez pojednávania vo veci.

Krajský súd nezobral do úvahy žalobkyňou uvádzané skutočnosti ako dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 150 ods. 1 O. s. p.) resp. nepostupoval podľa § 250k O. s. p., podľa ktorého sa v konaní podľa druhej hlavy piatej časti priznáva náhrada trov konania len úspešnému žalobcovi.

K podanému odvolaniu sa písomným podaním zo dňa 29.3.2012 vyjadril žalovaný tak, navrhol napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdiť.

Uviedol, že žalobkyňa si musela byť vedomá už pri podávaní žaloby toho, že v prípade neúspechu bude znášať trovy súdneho konania. Dôvodom na spojenie vecí nemôžu byť vysoké výdavky pri náhrade trov konania. Späťvzatie žaloby a priori neznamená minimalizáciu výdavkov spojených so súdnym konaním. Pokiaľ by bola žalobkyňa v konaní úspešná, žalovaný by jej musel priznať postavenie účastníka konania, muselo by dôjsť k zrušeniu už právoplatného rozhodnutia o povolení zmeny č. 1, čo by sa prejavilo v tom, že ťažiar by musel ťažobnú činnosť minimálne prerušiť, čím by mu vznikli ekonomické straty.

Ďalej žalovaný uviedol, že aj žalobkyňa podávala v priebehu správneho konania návrhy rovnakého obsahu, totožné boli aj podané žaloby. Vo veci šlo o samostatné konania, ktoré každé zakladá právo na náhradu vynaložených trov, to či bola použitá argumentácia v predložených vyjadreniach totožná alebo obdobná ako v inom prípade, je irelevantné.

Záverom žalovaný uviedol, že na rozhodovanie o trovách súdneho konania sa vzťahuje tretia časť O. s. p., a preto argumentovať § 250k O. s. p. je neprijateľné.

K podanému odvolaniu sa písomným podaním zo dňa 4.4.2012 vyjadrila aj pribratá účastníčka konania tak, že uznesenie krajského súdu navrhla v napadnutej časti potvrdiť.

Uviedla, že proti samotnému výroku o priznaní náhrady trov konania nie je odvolanie prípustné. Ak by však konajúci súd odvolanie posúdil ako prípustné, poukázala na rozhodnutie sp. zn. 3Sžo/224/2010, z ktorého vyplýva, že priznanie náhrady trov konania žalovanému je prípustné a obvyklé aj pri zastavení konania v dôsledku späťvzatia žaloby. Účastníčka žiadnym nespôsobilá začatie piatich rôznych konaní, nič nebránilo podaniu jednej žaloby s piatimi rôznymi žalobcami, nakoľko návrhy boli vo svojej podstate totožné, iba s malými nepodstatnými zmenami. Spojenie vecí je na úvahe súdu, a teda skutočnosť, že súd tak neučinil nemôže byť v dôsledku nepriznania trov právneho zastúpenia na ujmu pribratej účastníčky.

Pribratá účastníčka ďalej uviedla, že bola účastníčkou konania o povolení zmeny č. 1 a mala teda pochopiteľný záujem vyjadriť sa k účastníctvu iných osôb v konaní. Podobnosť ňou podaných vyjadrení bola spôsobená práve žalobkyňou, ktorá podávala takmer identické znenia návrhov. Žalobkyňa by si v prípade úspechu v konaní rovnako uplatňovala trovy právneho zastúpenia za každý právny úkon v jednotlivých konaniach samostatne.

Pokiaľ žalobkyňa argumentovala aplikáciou § 150 O. s. p., toto považovala za neopodstatnené, nakoľko nepriznanie trov konania úspešnému účastníkovi musí byť celkom výnimočné, pričom v tejto súvislosti poukazovala na nález Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 248/2010. V uvedenej veci neboli naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie trov právneho zastúpenia. Rovnako poukázala na právoplatné rozhodnutia vo veciach vedených pod sp. zn. 14S 30/2010, 14S 31/2010, 14S 105/2010, 23S 20/2010, v ktorých jej bola priznaná náhrada trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p., § 212 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že v danej veci je potrebné uznesenie krajského súdu v napadnutej časti, ktorá sa týka výroku o trovách konania pribratý účastnícky konania, zmeniť podľa § 220 O. s. p.

Pokiaľ bola medzi účastníkmi sporu otázka prípustnosti odvolania proti výroku o trovách konania, je potrebné uviesť, že odvolanie je zásadne prípustné, s výnimkami v zákone presne stanovenými, medzi ktorými sa odvolanie voči rozhodnutiu o trovách konania nenachádza a ustanovenie § 250ja ods. 1 a 2 O. s. p. upravuje iba prípustnosť odvolania pri rozhodovaní vo veci samej. V predmetnom prípade potom odvolanie voči rozhodnutiu o trovách konania prvostupňového rozhodnutia treba pripustiť vzhľadom na ustanovenie § 246c ods. 1 O. s. p., § 201 O. s. p. a § 202 O. s. p. K rovnakému záveru dospel najvyšší súd aj vo veciach vedených pod sp. zn. 5Sžf/3/2011, 5Sžp/22/2011, 6Sži/3/2011, 5Sžo/54/2010, 8Sžf/3/2011, 2Sžf/2/2011 a.i.)

Preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a postupov správnych orgánov má samostatnú povahu, preto aj správne súdnictvo má samostatnú povahu (§ 246c ods. 1 prvá veta O. s. p.). Konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a postupov podľa piatej časti O. s. p. je špecifickým konaním. Z týchto dôvodov väčšina procesných inštitútov je v správnom súdnictve upravená osobitne a odlišne od všeobecného súdnictva.

Použitie iných ustanovení O. s. p. prichádza do úvahy len analogicky na základe ustanovenia § 246c ods. 1 prvá veta O. s. p., podľa ktorého pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Primeranosť použitia týchto ustanovení je limitovaná účelom a cieľom správneho súdnictva (§ 244 O. s. p.) a so zreteľom na tento účel ich treba aj aplikovať a vykladať.

V správnom súdnictve v konaní o žalobách rozhoduje súd o náhrade trov konania predovšetkým podľa § 250k ods. 1 O. s. p., podľa ktorého ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania; môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Ide o osobitné ustanovenie, ktoré upravuje právo na náhradu trov konania iba úspešného žalobcu a v podstate vylučuje priznanie náhrady trov konania inému účastníkovi. V prípade späťvzatia žaloby prichádza do úvahy ešte možno uvažovať o náhrade trov konania žalovanému, aj to celkom výnimočne, s prihliadnutím na konkrétne skutkové okolnosti, ktorý postup však vyplýva z aplikácie § 250h ods. 2 O. s. p.

Z § 250k O. s. p. explicitne vyplýva, že náhrada trov konania patrí len žalobcovi, ktorý má úspech celkom alebo sčasti, a preto použitie § 146 ods. 2 O. s. p. v tomto prípade neprichádza do úvahy. Je potrebné poukázať, že k rovnakému záveru dospel aj iný senát Najvyššieho súdu SR, hoc meritorne sa nezaoberajúc len náhradou trov konania, v uznesení vo veci vedenej pod sp. zn. 2Sžp/8/2012 zo dňa 30.1.2013.

Nemožnosť priznania náhrady trov konania úspešnému žalovanému resp. účastníkom konania, ktorých súd pribral do konania podľa § 250 ods. 1 veta druhá O. s. p., by síce mohla byť chápaná ako narušenie zásady rovnosti účastníkov konania, avšak na druhej strane za súčasnej právnej úpravy nemožno od žalobcu spravodlivo žiadať, aby nahradil trovy vzniknuté účastníkovi, ktorého súd musí podľa § 250 ods. 1 veta druhá O. s. p. pribrať do konania, hoci žalobca jeho pribratie do konania sám ovplyvniť

nemohol.

V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.5.2012, sp. zn. 2SŽp/25/2011, v ktorom bolo konštatované, že (pibratý) účastník konania nie je povinný byť právne zastúpený a v prípade, ak realizuje svoje právo na právne zastúpenie v tomto postavení, je povinný náklady spojené s takýmto zastúpením znášať sám.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené vyššie sa v danom prípade nestotožnil s aplikáciou právnej normy § 146 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c O. s. p. súdom prvého stupňa, dospejúc k záveru, že prvostupňový súd v danej veci nesprávne právne posúdil nárok pibratého účastníka náhradu trov konania, a preto podľa § 246c ods. 1 O. s. p. v spojení s § 220 O. s. p. uznesenie krajského súdu v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov pribraného účastníka konania zmenil tak, že pribranému účastníkovi konania náhradu trov prvostupňového konania nepriznal.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalobca si náhradu trov konania neuplatnil a žalovanému, ako aj pibratému účastníkovi konania náhrada trov konania zo zákona neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.